Ümumi məlumat	**Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı**	EDU218, İnklüziv təhsil, 6 AKTS
	Departament	Təhsil
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/26-cı tədris ilinin yaz semestri
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Jalə Məmmədova Arif
	E-mail:	zhmammadova@khazar.org
	Telefon:	-
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər korpusu
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	EDU 101 Təhsilə giriş	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	**Əsas dərsliklər:** 1. "İnklüziv təhsil üzrə müəllim inkişafı proqramları", 2019 2. Müəllimlər,inklüziv,uşaqyönümlü tədris və pedaqogika. UNİCEF 3. İnklüziv təhsil.Bakı.2011 4. http://www.tipii.edu.az/noduploads/document/nkluziv-sinifda- talimin-taskili-oxu-materiali.pdf **Əlavə vəsaitlər:** 1. Əlilliyin tərifi və təsnifatı, 2020. UNİCEF 2. Çoxuşaqlı siniflərdə tədris üçün məsləhətlər, 2020. UNİCEF 3. "İnklüziv təhsildə sinfin effektiv idarəedilməsinin məqsədi və əhəmiyyəti". Məqalə. Azərbaycan məktəbi. Azerbaijan Journal of Educational Studies 2021. №4 səh 82—90 4. İnklüziv təhsil konsepsiyası və onun UNİCEF-in missiyası kontekstində aydınlaşdırılması, 2020. UNİCEF https://static.inkluzivtehsil.edu.az/book/files/IE%20technical%20booklet%201.pdf 5. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3, 2019. UNİCEF 6. Müəllimlər, inklüziv, uşaqyönümlü tədris və pedaqogika- texniki kitabça 12, 2018.	
Kursun təsviri	"İnklüziv təhsil" fənni inklüziv təhsilin fəlsəfi əsaslarını və təhsilin əsas nəzəri və təcrübi problemlərini anlamaq üçün tələbələrə zəmin yaradır.Ali pedaqoji təhsil müəssisələrində inklüziv təhsil sahəsindəki yeniliklərin, inklüzivliyin mahiyyətini, anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri, təlim-tərbiyə prosesində tətbiqi, inklüziv siniflərdə təhsilin idarə olunmasına dair biliklərə yiyələnməyi öyrədir.	

<table>
<tr><td>Kursun məqsədləri</td><td colspan="3">

Həm nəzəri, həm də praktik baxımdan peşəkar müəllimlərin hazırlanmasını təmin etmə;
Əlilliyi olan uşaqların xüsusiyyətlərini və ehtiyaclarını, fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya imkanlarını nəzərə almaqla təlim-tədris prosesini planlaşdırmaq, mövzuların ardıcıllığını müəyyənləşdirmək, hər bir dərsin planını tərtib etmək, məhdudiyyətlərə deyil, qabiliyyətlətə istinad etmək;
İnklüziv dəyərləri nəzərə almaqla qiymətləndirmə konsepsiyasını bilmək, təlim nailiyyətlərini qiymətləndirmək məqsəilə müvafiq meyarlar seçmək və tətbiq etmək;
Ümumi təhsilin keyfiyyətini yüksəltmək üçün yaradıcı, tədqiqatçı pedaqoji kadrlar hazırlamaq.

</td></tr>
<tr><td>Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri</td><td colspan="3">

İnklüziv təhsilin mahiyyətini, anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri təsvir edir
İnklüziv təhsilin normativ-hüquqi əsaslarını və fəaliyyyətini izah edir.
İnklüziv siniflərdə təhsilin idarə olunmasına dair bilikləri fəaliyyətində istifadə edir.
Əlilliyi olan uşaqların xüsusiyyətlərini, ehtiyaclarını, fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya imkanlarını nəzərə almaqla təlim-tədris prosesini planlaşdırır.
İnklüziv sinfin idarə olunmasında ailə-məktəb əməkdaşlığının forma və metodlarını təhsil prosesində tətbiq edir.
İnklüziv dəyərləri nəzərə almaqla qiymətləndirmə konsepsiyasını, təlim nailiyyətlərini qiymətləndirmək məqsəilə müvafiq meyarlar seçir.
Uşaqyönümlü pedaqogikanın səmərəliliyini şərtləndirən cəhətlər şərh edir.
Universal öyrənmə dizaynın faydalı təlim imkanlarını şərh edir.

</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Tədris metodları</td><td>Məşğələ</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td>Qrup müzakirəsi</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td>Praktiki tapşırıqlar</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td>Praktiki məsələnin təhlili</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Qiymətləndirmə</td><td>Komponentləri</td><td>Tarix/son müddət</td><td>Faiz (%)</td></tr>
<tr><td>Prezentasiya</td><td>May</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Qrup işi</td><td>May</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Testlər</td><td>Semester ərzində</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Fəallıq</td><td>Semester ərzində</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Aralıq imtahanı</td><td></td><td>30</td></tr>
<tr><td>Final imtahanı</td><td></td><td>35</td></tr>
<tr><td>Yekun</td><td></td><td>100</td></tr>
<tr><td>Qaydalar
(Tədris siyasəti və davranış)</td><td colspan="3">Davamiyyət

Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır.
Dərs zamanı dərs prosesini və etik qaydaları pozmaq qadağandır.
Həmçinin tələbələr arasında icazəsiz müzakirələr və mobil telefondan

</td></tr>
</table>

	istifadə qadağandır. **Fəallıq** Bu kurs həftədə bir dəfə keçirildiyi üçün davamiyyət müvafiq institusional qaydalara uyğun olaraq izləniləcək və mütəmadi olaraq qeydə alınacaq. Tələbələrin hər dərsdə iştirak etməsi gözlənilir. Həm şifahi, həm də yazılı şəkildə aktiv iştirak bu kursda uğur qazanmaq üçün vacibdir. **Testlər** Semester ərzində tələbələrin mövzu haqqında bilik və bacarıqlarını yoxlamaq və dəyərləndirmək üçün 2 dəfə test (quiz) olunacaq. Hər testin (quizin) nəticəsi 5 bal üzərindən qiymətləndiriləcək və nəticə etibarilə ildə semester sonunda testlərdən maksimum 10 bal veriləcək. **Prezentasiya** Tələbələr seçilmiş mövzu üzrə tədqiqat aparmalı və reflektiv esse yazmalıdırlar. Esse 500 söz olmalıdır. Semestrin sonunda, yekun imtahandan əvvəl, tələbələr maksimum 10 dəqiqəlik təqdimat etməlidirlər. Bu tapşırığın məqsədi tənqidi düşünmə və təqdimat bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Süni intellektlə hazırlanmış esselər qiymətləndirilməyəcək. Prezentasiyadan alınacaq 10 baldan 5-i esse əsasında, digər 5-i isə təqdimat əsasında veriləcək. **Qrup işi** Tələbələr qrup halında seçilmiş əlillik növu haqqında tədqiqat aparmalı və həmin əlilliyi olan şagirdlərin inklüziv şəraitdə tədrisə cəlb olunması üçün hansı həll yolları və dəyişikliklər lazım olduğunu izah edən və göstərən qrup işi hazırlamalıdır. Qrup işi prezentasiya formasında təqdim edilməlidir. Semesterin sonunda, yekun imtahandan əvvəl, tələbələr qrup halında maksimum 10 dəqiqəlik təqdimat etməlidirlər. Qrupun hər nümayəndəsi təqdimat zamanı fəal iştirak etməlidir. Qrup üzvləri yük bölgüsünü təqdimatın əvvəlində göstərməlidir. Qrup üzvlərinin hamısı qrup işinin səviyyəsinə və təqdimatına görə eyni qiymətləndiriləcəklər. Qrup işi müvəffəqiyyətlə təqdim olunduğu halda tələbələr maksimum 10 bal üzərindən qiymətləndiriləcəklər. **İmtahanlar** Aralıq imtahanı fevral-mart aylarında tədris olunan mövzular üzrə, final imtahanı semester boyunca tədris olunan mövzular əsasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. **Fənni bitirmək qaydası** Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. **İmtahan qaydalarının pozuntuları** Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. **Tələbənin davranış qaydaları** Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə,

		həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.	
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	**Tarix**	**Fənnin mövzuları**	**Dərslik/Tapşırıqlar**
1.		İnklüziv təhsil nədir?	1. Məktəblərdə inklüziya mədəniyyətinin formalaşdırılması, səh.3 2. "İnklüziv təhsil üzrə müəllim inkişafı proqramları", 2019 3. http://www.tipii.edu.az/noduploads/document/nkluziv-sinifda-talimin-taskili-oxu-materiali.pdf
2.		Azərbaycanda İnkluziv təhsil.	1. http://www.tipii.edu.az/noduploads/document/nkluziv-sinifda-talimin-taskili-oxu-materiali.pdf
3.		Təhsildə inam, paylaşma və dəstək mühitinin formalaşdırılması	1. Müəllimlər, inklüziv, uşaqyönümlü tədris və pedaqogika- texniki kitabça 12 (səh 7- 17) 2. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 8-16
4.		İnklüziv sinif təcrübəsinin yaradılması /Test 1	1. http://www.tipii.edu.az/noduploads/document/nkluziv-sinifda-talimin-taskili-oxu-materiali.pdf səh 15-səh 25, səh 36-səh 47
5.		Universal öyrənmə dizaynı	1. http://www.tipii.edu.az/noduploads/document/nkluziv-sinifda-talimin-taskili-oxu-materiali.pdf səh 26-30 **2.** İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 18-19
6.		İlkin pedaqoji hazırlıq	1. Müəllimlər, inklüziv, uşaqyönümlü tədris və pedaqogika- texniki kitabça 12 (səh 27- 37)
Aralıq imtahanı			
7.		İnklüziv siniflərdə qiymətləndirmə	1. http://www.tipii.edu.az/noduploads/document/nkluziv-sinifda-talimin-taskili-oxu-materiali.pdf səh 49-59
8.		Eşitmə pozuntusu	1. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 27-39
9.		Görmə pozuntusu/ Prezentasiya	1. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 39-50

10.		Fiziki və əqli pozuntular/ Prezentasiya	1. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 50-62
11.		Spesifik öyrənmə çətinlikləri	1. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 62-69
12.		Digər pozuntu və əlilliklər, Sosial, emosional və davranış çətinlikləri və Mürəkkəb pozuntular	1. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 69-78
13.		Qrup işlərinin təqdimatı Test 2	
14.		Yekun təkrar	1. İnklüziv siniflərdə əlilliyi olan uşaqların təhsili – Xüsusi Kitabça 3 səh 78-85
15		Qrup işlərinin təqdimatı	
Final imtahanı			